

VESZPRÉMI RENDŐRKAPITÁNYSÁG

BŰNMEGELŐZÉSI HÍRLEVELE

2016. FEBRUÁR

TARTALOM:

1. Gépkocsifeltörések, gépkocsilopások megelőzése
2. Ajánlások online csalások megelőzésére

1. Gépkocsifeltörések, gépkocsilopások megelőzése

Védje gépkocsiját az autó tolvajok ellen! Az autósok csak akkor döbbennek rá, hogy milyen közelről érinti őket ez a probléma, mikor az utcán vagy a garázsban tartott gépkocsijukhoz közeledve észreveszik, hogy azt feltörték, vagy ami még rosszabb ellopták és már csak hűlt helyét találják.

Kérdésként merül fel, hogy melyek azok az eljárások, eszközök és berendezések, amelyek a legalkalmasabbak a gépjárművek lopás és feltörés elleni védelmére. A **gépjárművek feltörésének, ellopásának megakadályozására tökéletes módszer nincs**. Sokféle vagyonvédelmi és riasztó berendezés létezik, melyek megnehezítik, meghosszabbítják a járműbe való behatolást, visszariasztják a tolvajokat, vagy megteremtik a tettenérés lehetőségét.

Először a **mechanikai védelem** feltételeit kell megteremtenünk, ugyanis az elektronikus riasztóberendezések nem képesek meggátolni a feltörést, csak jelezni tudják a nem kívánatos tett elkövetését. A jól megválasztott mechanikai eszközök alkalmazása hatékony módszer lehet a megelőzésben, mivel minden olyan módszer jó, ami nehezíti a tolvajok munkáját. Így nem lehet felesleges még a legegyszerűbb kormánykerékre szerelt úgynevezett „esernyő” sem. Az ilyen mechanikai zárrakkal felszerelt autó nyitásához, elindításához ugyanis eszközök kellenek, a tolvajok pedig nem szeretnek nagy csomagokkal járni. A korszerű mechanikai eszközök közé tartoznak a különféle kormány-, pedál- és sebváltó zárrak, melyek alkalmazásával nagyfokú biztonságot érhetünk el.

A kiépített mechanikai védelem után szükséges a gépkocsi **elektronikai védelmét** megvalósítani. Természetesen a védelem fokának gátat szabnak a viszonylag magas költségek, de az lenne az optimális, ha minden tulajdonos a legújabb riasztót tudná autójába beszereltetni.

A gyártó cégek és a tolvajok ugyanis állandó versenyben állnak. Az új rendszerek megjelenését követően a bűnözők igyekeznek megfejtetni a technikailag újnak számító autóriasztók működését, amihez időre van szükség.

A leginkább elterjedt riasztó rendszer - gyártótól függetlenül - mindig azonos kódsorozatot bocsát ki, amelyet a vevő érzékel, majd a kódsorozathoz tartozó parancsot teljesíti (kikapcsol, ajtót nyit, stb.). Ezt használhatják ki a bűnözők, olyan elektronikus berendezést építenek ki, mely alkalmas az ilyen egységes kódsorozatot kibocsátó gépjárműriasztó illegális vezérlésére. Ezért fontos, hogy a legkorszerűbb autóriasztó típus közül válasszunk (pld. ugró kódos riasztócsaládok). A legnehezebben az immobiliserrel felszerelt autók lophatók el. Az elektronikus indításgátló (immobiliser) a gépkocsi eltulajdonítás megakadályozásának egyik leghatékonyabb módszere.

A vagyonvédelem másik megelőző hatású eszközcsoportja a különböző figyelemfelhívó és azonosító jelzések alkalmazása. A lopási szándék megelőzésére szolgál a gépkocsi ablaküvegeibe begravírozott, kicsinyített méretű rendszám, mely bizonyító erejű azonosító jelzéseként szolgál. Az ilyen „tetovált” gépkocsit, melynek ablakaiba eltávolíthatatlanul beírták a valódi rendszámot könnyű azonosítani és nem érdemes hamis rendszámmal újból forgalomba hozni.

Ehhez hasonló módszer az, amikor speciális, szabad szemmel láthatatlan festékekkel írják fel a gépkocsi karosszériájára, belső kárpitra, műanyag tartozékokra, titkos helyekre az azonosítási jeleket (rendszám, motorszám), ami ultraviola fény hatására lesz látható. Ez a festékréteg eltávolíthatatlan és az esetleges szétbontást követően is azonosítást tesz lehetővé. A gépjármű kerekei ellopásának megakadályozására szereljük fel autósboltokban, szakműhelyekben vásárolható biztonsági kerékórt. Különösen ajánlott könnyűfém keréktárcsák védelmére.

Ne sajnáljuk pénzünket a biztonsági berendezésre. Ezek nem kerülnek annyiba, mint

amennyi kárt egy-egy jármű ellopása okozhat, arról nem is beszélve, hogy esetleg soha nem látjuk viszont keserves munkával megszerzett gépkocsinkat. Nem szabad elfelejteni, hogy ezek a lehetőségek a jármű eltulajdonítását akadályozhatják meg, de annak feltörése ellen nem védenek. Sokan nagy értéket tartanak az autójukban. Nem egy esetben a tulajdonos szinte „páncélszekrénynek” használja kocsiját. Pénzt, különböző értékes tárgyakat, táskát tárol benne, könnyű zsákmányként a tolvajoknak.

Egy tárgy gépkocsiból lopására ablak betöréssel 5 másodperc is elég lehet, így a riasztó is hatástalan. Csak egy igazán jó megoldás létezik: Látható helyen ne hagyjunk semmit a kocsiban!

A kocsit inkább azt mutassa, hogy nincs mit elvinni belőle. Ezen kívül a biztonságot szolgálja, ha a gépjárművet tartózkodási helyünk közelében állítjuk le, kerüljük az éjszaka kivilágítatlan, elhagyatott helyeket, és a kocsit nyitott ajtóval egy pillanatra se hagyjuk magára. Kiszálláskor az indítókulcsot mindig vigyük magunkkal, a kormányzarat hallhatóan kattintsuk be, tekerjük fel ütközésig az ablakot, zárjuk be az ajtókat, csomagtartót, motorteret, szereljük le az antennát (ha levehető), és végül kapcsoljuk be a riasztót.

Az autó feltörése ellen véd az üvegekre ragasztott biztonsági fólia, ami létezik színezett (hővédő) és színezetlen változatban is. Az **ablakbetöréses módszerrel dolgozó tolvajok** bánatára az üveg megreped ugyan, de nem esik össze, a helyén marad, eltávolítani csak a nagyon ellenálló fólia beszaggatásával lehet, de az eltart egy ideig. A fent leírt tények reméljük, ráirányítják a figyelmet a tulajdonosok egyéni gondosságának fontosságára is.

ÚJ GÉPKOCSI VÁSÁRLÁSA

A gépjárművásárlás az egyik legnagyobb beruházás az emberek életében. Mindig olyan modellhez ragaszkodjon, amelyben minél több megfelelő biztonsági rendszer található. Ezek lehetnek: indításgátló, ajtókat záró biztonsági zár, központi zár, látható gépjárműazonosítási-szám, (a gépjármű törzskönyvet ne tartsa a gépkocsijában), kivehető panel, előlap és/vagy a biztonsági kóddal ellátott autó-hifi, ablaküvegbe gravírozott rendszám, alvászám, zárható tanksapka, MABISZ által minősített ugrókódos autóriasztó és/vagy műholdas navigációs rendszer, rablásgátló, biztonsági kerécsavarok, felni-csavarok, biztonsági fóliás üvegezés.

Amennyiben gépkocsija feltörését, eltulajdonítását észlelte a lehető legrövidebb időn belül értesítse a rendőrséget a 107-es, illetve a 112-es segélykérő telefonszámon. A rendőrök kiérkezéséig a helyszínt ne hagyja el, azt lehetőleg ne változtassa meg.

2. Ajánlások online csalások megelőzésére

A Veszprémi Rendőrkapitányságra az idei évben már több sértett tett feljelentést, miszerint internetes aukciós oldalon vásároltak, a vételárat elutalták, de a kért árut nem kapták meg, (vagy helyette egy használhatatlan dolgot kaptak) és az eladót sem érik el. Az interneten ma már szinte bármit meg lehet vásárolni, illetve rendelni, persze ennek is megvannak a kockázatai. Amit az online vásárlásról tudni kell

Miben tér el az internetes vásárlás a hagyományostól?

Helyszíni vásárlásnál általában a terméket kézbe vehetjük, kipróbálhatjuk. Internetes vásárlás esetén csupán a termékről szóló információk (leírása, jellemzői tulajdonságai, és fényképe) alapján tájékozódhatunk, hogy valóban arra a termékre van-e szükségünk, melyet eladásra kínálnak.

A magyar jog ezért az internetes vásárlás esetén lehetőséget biztosít a vevőnek arra, hogy az áru átvételétől számított 8 napon belül elálljon a szerződéstől indokolás nélkül. A részletekről az üzemeltető oldalán az általános szerződési feltételekben lehet tájékozódni.

A visszaadási jog mindenesetre nem vonatkozik minden árucikkre: kivételt képeznek az internetről letöltött szoftverek, más cikkek, és a CD-k, DVD-k.

Meg kell győződni a fizetés módjáról is. Ma már az interneten is lehet hagyományos módon, például átutalással, utánvétellel fizetni. Mivel az emberek Magyarországon alapvetően bizalmatlanok az Internettel szemben, az internetes kereskedelem ezen formája terjedt el leginkább hazánkban. Legnagyobb biztonságot nyilván ez a fajta vásárlás biztosít a vevőnek, hiszen a termék árát, csak az átvételkor kell kifizetni. Ha olyan helyről rendelünk, ahol ez lehetséges, válasszuk a vásárlásnak ezt a módját, így elkerülhetjük, hogy internetes csalás áldozatává váljunk.

Ennek érdekében a kitöltött megrendelőlapot mindenesetre célszerű kinyomtatni és megőrizni. Egy jól működő és megbízható online üzlet értesítést küld a megrendelés aktuális helyzetéről és közli, mikor számíthat az áru megérkezésére, és azért milyen összeget kell fizetni (csomagolási és postaköltség is).

A bankkártyával való fizetéskor feltétlenül ügyelni kell arra, hogy az on-line üzlet modern kódolási technikával dolgozzon. Emellett egész sor kifejezetten az on-line vásárlásra kialakított fizetési mód is létezik, bár ezek még széles körben nem terjedtek el hazánkban.

Az eBay online aukciós ház a szokványos fizetési lehetőségek mellett (átutalás, hitelkártya) "Paypal" megnevezéssel egy speciális szolgáltatást vezetett be. Ez az eljárás regisztrált ügyfelek részére lehetővé teszi egy virtuális számla megnyitását. Az on-line üzletkötéseket aztán ezen keresztül lehet bonyolítani. Az elnyert árucikkeket aztán rövid időn belül fizetni lehet ezúton. Az eladót erről e-mailben értesítik, és utána küldheti az árut.

Bankkártyával történő fizetés esetén alapvetően két dologtól lehet tartani:

1. Az árut/szolgáltatást a vevő kifizet, de nem kapja meg/vagy nem azt kapja, amit rendelt.
2. A bankkártya számát megszerzik az internetről és tranzakciókat kezdeményeznek vele.

Az internetes vásárlásokhoz általában dombornyomott kártya szükséges, ami az elektronikus kártyáknál eleve szélesebb körű használhatóságot jelent (nem szükséges POS-terminál a fizetéshez), ráadásul az interneten indított tranzakciók egy részénél az összeget már a rendeléskor levonják a számláról - azaz a fizetéshez egyáltalán nem szükséges semmilyen kártyaolvasó. Ebből adódik az első probléma, ugyanis az a cég, akinek megadták kártyaszámot, tulajdonképpen bármikor indíthat egy terhelést a számlára, azaz pénzt vonhat le onnan. Továbbá kiteszi magát vevő annak a veszélynek, hogy az interneten megadott

kártyaszáma illetéktelen kezekbe kerüljön - ehhez elég, ha például vírusos a gépe és a vírus "megjegyz" a kártyaszámot, majd elküldi a vírust létrehozó személynek.

Mindkét problémára megoldást kínál az internetes kártyák használata. Az internetes kártyák mindig egy ügyfélszámlához kapcsolódnak, melyről a kártya tetszőleges összeggel, azonnal feltölthető - de alaphelyzetben lehet akár üres is, azaz nem kell rajta pénzt tartani. Az ügyfél internetes vásárlásnál ezt a kártyaszámot adja meg, majd feltölti a vásárláshoz szükséges pontos összeggel - így a fizetés megtörténhet, de a továbbiakban a szolgáltató cég nem tud több pénzt a kártyáról levonni, így nincs lehetősége utólagos pótdíjak betérhelésére.

Ha pedig a kártyaszámot illetéktelen személyek próbálják meg ellopni, szintén nem járhatnak sikerrel, mert csak egy üres, fedezet nélküli kártyát találnak. A bankok Internet-kártya termékei általában kiegészíthetők limitbeállításokkal, illetve automatikus SMS-értesítésekkel, így az internetes vásárlások biztonsága még tovább növelhető. Ezzel nagymértékben növelhető a vásárlás biztonsága.

Természetesen a csalók is felfedezték az on-line üzletet saját alantas céljaikra. Különösen az adathalászok (phisher-ek) üzelmek kellemetlenek. Ezek hamis e-mail-címek útján próbálják az internet használókat arra rávenni, hogy vásárlói adataikat adják meg.

Az online kereskedelem a csalók számára határtalan lehetőséget kínál. A fizetés körüli csalásoktól a hamisított termékek árusításán át (pl. gyógyszerek) egészen az orgazdaságig terjedhet tevékenységük. A magyar internetes csalások legjellemzőbb elkövetési módja, hogy nem létező árut próbálnak a vevőre erőltetni, majd eltűnnek a kapott, interneten, vagy pénzintézetben keresztül átutalt előleggel vagy teljes árral együtt. De előfordul olyan eset is, hogy az értékkel bíró áru helyett egy értéktelen és használhatatlan dolgot küldenek.

A magyar jog nem választja el az internetes csalást a csalástól. Amennyiben interneten csalás áldozatává válik feljelentést a lakóhely szerinti illetékes rendőrkapitányságon tehet. Amennyiben a csalást külföldön követték el, akkor a büntetőeljárás igen hosszadalmassá, illetve nehezessé válhat, melytől megoldást nehezen remélhet az áldozat, ezért legnagyobb biztonságot csak a megelőzés, illetve az óvatosság jelent. Ha nem akar kockáztatni, akkor pénzügyi szolgáltatásokat nagyobb értékű vásárlásokat lehetőleg csak magyar cégektől vegyen igénybe, mégpedig olyanoktól, akik Magyarországon leellenőrizhetők.

Hogyan járjon el online aukciók esetén?

- Ellenőrizze az eladó értékmeghatározását, mielőtt elfogad egy ajánlatot. Részesítsen olyan aukciókat előnyben, amelyek esetében a honlap, de legalább a kiszolgáló címe ismert.
- Vizsgálja meg jól a termék adatait, kétséges esetekben kérdezzen rá az eladónál. Igényeljen a nagy értékű termékek esetében, vagy az új áruk esetén származási igazolást, vagy vásárlási, ill. garanciaigazolást.
- Állítson fel előzőleg egy limitet magának, és járjon utána, a hasonló új áruk értékének is.
- Aukciós újoncként óvatosan kell ajánlatot tennie, és kérjen tanácsot környezete jártasabb vásárlóitól.
- Részesítse előnyben a közelében levő ajánlatokat, hogy a terméket akár meg is tekinthesse, és ahol lehetséges az árut személyesen vegye át. Távolabb eső eladók felszámolnak postai költséget is.
- Nézzon utána az internet-oldalon az aukciókínáló biztonsági intézkedéseinek, nehogy adatai értéktelen személyekhez, vagy visszaélésre kerüljenek.
- Fizetés előtt vizsgálja meg, megkapta-e a feladó címét. Ha nem, nézzon utána az információnak.
- Átutaláskor ügyeljen arra, hogy az eladó és a számlatulajdonos azonos legyen. Kerülje el a külföldi átutalásokat.
- Használja ki nagy értékű áruk esetén a kezességi szolgáltatást – ebben az esetben a vásárolt áru vételára addig letétben van, amíg meg nem érkezik az áru. (PayPal, PayGuard)
- Legyen óvatos, ha egy kereskedő az aukció lezárta után kínál fel Önnek megvételre valamit. Járjon utána az aukció kiszolgálójának.
- Ítéld meg az elárusítókat őszintén. Ezzel a jövő vásárlóinak segít. Ha Önnek egy elárusító gyanúsra tűnik, jelentse azt az aukció kiszolgálójának. Forduljon a rendőrséghez, ha pénz dolgában becsapták. Ha az a gyanúja, hogy a megszerzett árucikk esetében lopott holmírról van szó, jelezze azt a rendőrségnek.

Alapvető biztonsági tudnivalók:

Mielőtt online shopban vásárol, ellenőrizze, hogy megbízható kiszolgálóról van-e szó. Olvassa el a weboldalakon található háttér információkat a vállalkozásról és az üzleti feltételekről. Ellenőrizze, hogy az elektronikai kontakt-adatokon kívül meg vannak-e adva telefonszámok és a cím.

Ügyeljen arra, hogy adatait kódolva továbbítsa! Csak akkor egyezzen bele számlaszámának, vagy jelszavának az interneten való továbbításába, ha a kiszolgáló kódolja az adatokat. Ezt Ön ellenőrizni tudja az internet-címbe: ha a protokoll "https", akkor a kapcsolat titkosított. Gyakran egy biztonsági zár vagy egy kulcsszimbólum is megjelenik a státuszlemben.

Védje adatait! Nézzon utána, hogy az Ön adatai számítógépe esetleges hibái miatt nehegy elvesszenek. Különösen a pénzügyi információkat nemcsak a számítógépe merevlemezén, hanem más egyéb adathordozón is őriznie kell. Ezeket az adatokat például CD-re, vagy DVD-re írhatja, egy USB-stickre vagy egy külső merevlemezre. Célszerű a számlákat, a megrendeléseket kinyomtatva megőrizni.

A hozzáférési kódokat őrizze biztonságos helyen! A különböző hozzáférési adatokat, mint a PIN a TAN, chipkártya, semmiképp se tárolja számítógépén. Ott az illetéktelen behatolók kifigyelhetik azokat és visszaélhetnek velük. Ha a hozzáférési adatokat papírra jegyzi fel, akkor ezeket biztonságos helyen kell őrizni. Kerülje az aktív tartalmak használatát! Az interneten való szörfözéskor böngészőjét általában úgy kell beállítania, hogy az aktív tartalmakat, például a JavaScriptet vagy az ActiveX-et ne lehessen automatikusan használni. Ezek a már ismert biztonsági problémákat okozhatják. A megbízható on-line shopokat ezért olyankor is lehet használni, ha az ilyen aktív tartalmak nem kívánatosak. Védje meg számítógépét a károkozó programoktól! Az interneten való böngészésakor javasolt tűzfal és vírusellenes program alkalmazása. Ez érvényes természetesen az on-line vásárlásokra is, amelyek során a számítógépre nagyon könnyen kerülhetnek vírusok, trójai lovak, vagy kémprogramok.

Ellenőrizze, léteznek-e alternatív rendelési lehetőségek! Egy megbízható online üzlet lehetővé teszi a telefonon, vagy faxon történő rendelést is. Így ki lehet kerülni az interneten keresztül történő vásárlást, ha nem tűnik biztonságosnak.

Legyen óvatos, ha olyan e-mailt kap, amelyben a vásárlói adatainak aktualizálására szólítanak fel. Úgynevezett phisher-ek ezen az úton igyekeznek a vállalatokéhoz megszólalásig hasonló, de hamis internet-oldalra csábítani Önt és így személyes adatokat kicsalni. Ha látogatni óhajtja üzleti partnere weboldalát, akkor inkább minden alkalommal adja meg az internet-címet, ezzel elkerülheti, hogy csalók hamis oldalra csábítsák.

Ha a fenti biztonsági óvintézkedéseket betartja, akkor sok bosszúságtól és anyagi kártól óvja meg magát, és nem válik csalás áldozatává

Információkéréssel forduljon hozzánk bizalommal:

Veszprémi Rendőrkapitányság
8200 Veszprém, Bajcsy-Zsilinszky utca 2.
Tel:06-88/428-022
e-mail: ipsitsc@veszprem.police.hu

A kiadásért felel: Dr. Ipsits Csaba r. ezredes kapitányságvezető